Odločba Sveta

z dne 6. maja 2009

o zagotovitvi srednjeročne finančne pomoči Skupnosti Romuniji

(2009/459/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 332/2002 z dne 18. februarja 2002 o ustanovitvi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne finančne pomoči za plačilne bilance držav članic [1] in zlasti člena 3(2) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Komisije, ki ga je pripravila po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom (EFO),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je z Odločbo 2009/458/ES [2] odločil o odobritvi vzajemne pomoči Romuniji.

(2) Komisija, Mednarodni denarni sklad (MDS) in organi Romunije so kljub pričakovanemu izboljšanju stanja tekočega računa marca 2009 potrebe Romunije po zunanjem financiranju za obdobje do prvega četrtletja leta 2011 ocenili na 20 milijard EUR; glede na nedavni razvoj na finančnem trgu bi se lahko stanje kapitalskega in finančnega računa precej poslabšalo.

(3) Primerno je, da Skupnost na podlagi aranžmaja za zagotavljanje srednjeročne pomoči za plačilne bilance držav članic, ki je bil uveden z Uredbo (ES) št. 332/2002, zagotovi Romuniji podporo v višini do 5 milijard EUR. To pomoč bi bilo treba zagotoviti v povezavi s posojilom MDS v višini 11,443 milijarde SDR (približno 12,95 milijarde EUR) na podlagi aranžmaja „stand-by“, ki naj bi bil odobren 6. maja 2009. Tudi Svetovna banka je potrdila, da bo Romuniji dodelila posojilo v višini milijarde EUR, poleg tega pa bosta Evropska investicijska banka in Evropska banka za obnovo in razvoj skupaj zagotovila milijardo EUR dodatne pomoči.

(4) Pomoč Skupnosti bi morala upravljati Komisija. Posebni pogoji gospodarske politike, o katerih so se dogovorili organi Romunije po posvetovanju z EFO, bi se določilo v memorandumu o soglasju. Podrobne finančne pogoje bi morala Komisija določiti v sporazumu o posojilu.

(5) Komisija bi morala v rednih presledkih preverjati, ali so izpolnjeni pogoji gospodarske politike, povezani s pomočjo, in sicer prek misij in rednega poročanja organov Romunije.

(6) Komisija bo med celotnim izvajanjem programa zagotavljala dodatne nasvete glede politike in tehnično pomoč na posameznih področjih.

(7) Brez poseganja v člen 27 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ima Evropsko računsko sodišče pravico, da izvaja kakršne koli finančne kontrole ali revizije, ki se mu zdijo potrebne v zvezi z upravljanjem te pomoči. Komisija in Urad za boj proti goljufijam imata pravico, da napotita svoje uradnike ali ustrezno pooblaščene predstavnike, da izvajajo tehnične ali finančne kontrole ali revizije, ki se jima zdijo potrebne v zvezi z upravljanjem srednjeročne finančne pomoči Skupnosti.

(8) Neodvisno od trajanja in okvira programa pomoči bo Komisija, z uporabo obstoječih ustreznih postopkov, vključno z mehanizmom za sodelovanje in preverjanje, prav tako še naprej spremljala napredek na področjih, ki prispevajo k pregledni in učinkoviti javni porabi, še posebej na področju pravosodja in izvajanja strukturnih skladov, da se pomaga Romuniji čim bolje izkoristi vpliv pomoči Skupnosti.

(9) Pomoč bi bilo treba zagotoviti z namenom podpore za vzdržnost plačilne bilance v Romuniji in s tem prispevati k uspešnemu izvajanju vladnega programa gospodarske politike –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

1. Skupnost da Romuniji na voljo srednjeročno posojilo v višini največ 5 milijard EUR s povprečnim rokom zapadlosti največ sedem let.

2. Finančna pomoč Skupnosti je na voljo tri leta, z začetkom od prvega dne po začetku učinkovanja te odločbe.

[1] UL L 53, 23.2.2002, str. 1.
[2] Glej stran 6 tega Uradnega lista.

Člen 2

1. Komisija pomoč upravlja v skladu z zavezami Romunije in priporočili Sveta, zlasti priporočili za posamezne države v okviru izvajanja nacionalnega programa reform in konvergenčnega programa.

2. Komisija se po posvetovanju z OFP z organi Romunije dogovori o posebnih pogojih gospodarske politike, povezanih s finančno pomočjo, kot je določeno v členu 3(5). Ti pogoji se določijo v memorandumu o soglasju v skladu z zavezami in priporočili iz odstavka 1. Podrobne finančne pogoje Komisija določi v sporazumu o posojilu.

3. Komisija v sodelovanju z EFO v rednih presledkih preverja, ali so izpolnjeni pogoji gospodarske politike, povezani s pomočjo. Zato organi Romunije dajo Komisiji na voljo vse potrebne informacije in z njo v celoti sodelujejo. Komisija redno obvešča EFO o možnem refinanciranju posojil ali prestrukturiranju finančnih pogojev.

4. Romunija je pripravljena sprejeti in izvajati dodatne konsolidacijske ukrepe za zagotovitev makrofinančne stabilnosti, če bodo taki ukrepi potrebni med izvajanjem programa pomoči. Organi Romunije se pred sprejetjem kakršnih koli takih dodatnih ukrepov posvetujejo s Komisijo.

Člen 3

1. Komisija da Romuniji na voljo finančno pomoč Skupnosti v največ pet obrokih, katerih višina bo določena v memorandumu o soglasju.

2. Prvi obrok se izplača v skladu z začetkom veljavnosti sporazuma o posojilu in memoranduma o soglasju.

3. Preudarna uporaba obrestnih zamenjav z nasprotnimi strankami najvišje kreditne kvalitete je dovoljena, če je to potrebno za financiranje posojila.

4. Komisija odloči o izplačilu nadaljnjih obrokov, potem ko pridobi mnenje EFO.

5. Izplačilo vsakega nadaljnjega obroka se izvrši na podlagi zadovoljivega izvajanja novega gospodarskega programa vlade Romunije, ki bo vključen v konvergenčni program Romunije, nacionalni program reform in zlasti posebne pogoje gospodarske politike, določene v memorandumu o soglasju. Ti med drugim vključujejo:

(a) sprejetje jasno določenega srednjeročnega fiskalnega programa, namenjenega zmanjšanju javnofinančnega primanjkljaja na stopnjo, ki ni višja od referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe, do leta 2011;

(b) sprejetje in izvrševanje spremenjenega proračuna za leto 2009 (do drugega četrtletja leta 2009), katerega cilj je javnofinančni primanjkljaj v višini največ 5,1 BDP v smislu evropskega sistema računov;

(c) nominalno zmanjšanje sredstev za plače v javnem sektorju v primerjavi z rezultatom iz leta 2008 z odpravljanjem povečanj plač v javnem sektorju (skupno 5 % v nominalnem smislu), načrtovanih za leto 2009 (ali enakovrednim nadaljnjim zmanjševanjem zaposlovanja), in z omejevanjem zaposlovanja v državni upravi, vključno z zamenjavo le enega od sedmih odhajajočih uslužbencev;

(d) dodatna zmanjšanja porabe za blago in storitve ter subvencij za javna podjetja;

(e) izboljšanje upravljanja proračuna s sprejetjem in izvajanjem zavezujočega srednjeročnega fiskalnega okvira, vzpostavitvijo omejitev za popravke proračuna med letom, vključno s fiskalnimi pravili ter ustanovitvijo fiskalnega sveta za zagotovitev neodvisnega in strokovnega pregleda;

(f) reforma sistema plač v javnem sektorju s poenotenjem in poenostavitvijo plačilnih lestvic ter reformo sistema bonusov;

(g) sprememba ključnih parametrov pokojninskega sistema s prehodom k indeksiranju pokojnin na potrošniške cene namesto na plače, s postopnim zviševanjem upokojitvene starosti nad zdaj načrtovano mejo, zlasti za ženske, ter postopnim uvajanjem pokojninskih prispevkov za skupine javnih uslužbencev, ki so zdaj izključene iz plačevanja takih prispevkov;

(h) sprememba zakonov o bančništvu in likvidaciji, da bodo lahko zagotovili pravočasen in učinkovit odziv pri bančnih težavah. Ključni cilj sprememb bo okrepiti pooblastila upravnikov bank, ki delujejo na podlagi posebne upravne ureditve. Pooblastila Narodne banke Romunije (NBR) za sanacijske ukrepe je treba razširiti z določbami, ki ji omogočajo, da od zadevnih delničarjev zahteva, da povečajo svoj osnovni kapital in finančno podprejo banko. Finančni nadzor se bo okrepil v skladu z ustrezno zakonodajo EU. Poleg tega se bodo uvedle natančnejše zahteve za poročanje o likvidnosti. Poleg tega je treba spremeniti postopke za aktivacijo zavarovanja vlog za poenostavitev in pospešitev izplačil. Na podlagi spremenjene zakonodaje se bo zavarovanje vloge aktiviralo v 20 dneh po odobritvi NBR. Nazadnje, za zagotovitev ustreznih likvidnostnih sredstev se NBR zavezuje, da bo razširila seznam sredstev, ki se upoštevajo kot zavarovanje. Ob upoštevanju posebnih okoliščin bi se morala zakonsko predpisana najnižja raven količnika kapitalske ustreznosti v primernem času povečati z 8 na 10 %;

(i) ukrepi strukturne reforme na področjih iz priporočil za posamezne države, ki so bila izdana na podlagi lizbonske strategije. To vključuje ukrepe za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti javne uprave, povečanje kakovosti javne porabe, preudarno uporabo in večje črpanje sredstev EU, zmanjšanje upravnih, fiskalnih in pravnih obremenitev za podjetja ter boj proti delu na črno, s čimer se razširja davčna osnova.

6. Komisija bo za zagotovitev neprekinjenega uresničevanja pogojev iz programa ter trajnostno odpravljanje neravnovesij zagotavljala stalne nasvete in smernice glede fiskalnih in strukturnih reform ter reform finančnega trga.

7. Romunija pri NBR odpre posebni račun za upravljanje srednjeročne finančne pomoči Skupnosti.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na Romunijo.

Člen 5

Ta odločba se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 6. maja 2009

Za Svet
Predsednik
V. TOŠOVSKÝ